

Otto Böhtlingk & Rudolph Roth: Sanskrit-Wörterbuch, Part 1, Petersburg 1855
 4, 147. 6, 7. H. 1324. एकापचयेन KĀTJ. ÇR. 8, 3, 2. तेनास्यापचयं याति
 व्याधेर्मूलान्ययोषतः Suçr. 2, 32, 18. देहस्यापचयः ÇĀNTIÇ. 1, 7. in HæB.
 Chrest. 411. बलाप० H. 319, Sch. Gegens. उपचय Suçr. 1, 30, 12. येषं
 राज्ञा सह स्यातामुपचयापचयौ (Gewinn und Verlust) ध्रुवम् Hit. III, 131.
 — 2) in der Astrol. N. verschiedener Häuser Ind. St. II, 273. 281.

अपचरित (von चर mit अप) n. Vergehen: अहो स्वित्प्रसवो ममापच-
 रितैर्विष्टम्भितो वीरुधाम् ÇĀK. 106.

अपचायित s. चि mit अप.

अपचार (von चर mit अप) m. 1) das Fehlen, Abgehen, Mangeln: पि-
 ष्ठी चैके वृक्षापचार इत्येके ÅÇV. GRH. 4, 3. — 2) Vergehen, Versehen:
 अलमात्मापचारशङ्कया ÇĀK. 110, 23. gegen eine Gesundheitsvorschrift
 Suçr. 1, 18, 6. 89, 11. 2, 382, 11.

अपचारिन् (wie eben) adj. P. 3, 2, 142. ein Versehen begehend, gegen
 die Diät Suçr. 2, 37, 17. भार्याचारिणी eine untreue Gattin M. 8, 317.

अपचिकीर्षा (von कार् im desid. mit अप) f. das Verlangen Jemand
 einen Schaden zuzufügen BHARATA zu AK. im ÇKDr. u. अभिप्रह्.

अपचिर्त्त (von चि mit अप) f. N. eines schädlichen fliegenden Insects:
 इतस्ता सर्वा नश्यन्तु वाका अपचिर्त्तामिव AV. 6, 23, 1. अपचिर्त्तः प्र पंतत सु-
 पूर्णा वंसतेरिव 83, 1. 7, 73, 1. 77, 1.

अपचिति (wie eben) P. 7, 2, 30. Vārtt. (vom caus. von चि) f. 1) Ver-
 lust (लय, हानि) AK. 3, 4, 70. H. an. 4, 97. MED. t. 183. — 2) Ausgabe (व्यय)
 H. an. MED. — 3) Ausschluss (निष्कृति) dies. — 4) Abrechnung, Ver-
 geltung und zwar: a) Ehrenerweisung, Verehrung AK. H. an. ç. 103.
 MED. दध्दिन्द्रियमूर्त्तमपचितिं स्वधाम् VS. 21, 58. 20, 9. अथ यदैव विमुञ्चते
 ऽयास्मा उदकं हृत्यथापचितिं कुर्वन्ति तर्हि हि स अगतो भवति ÇĀT.
 BR. 3, 4, 1, 5. एतस्या एव देवताया अपचित्यै 14, 4, 3, 32. (= BRH. ÅR. UP.
 1, 3, 14.) एतस्यैवान्नस्यापचित्यै KHĀND. UP. 1, 1, 9. AIT. BR. 8, 26. अपचि-
 तिकामस्यापचितौ (du.) KĀTJ. ÇR. 22, 10, 28. अहं तपचितिं धातुः पितृश्च
 सकलामिमाम् । वर्धनं यशसश्चापि करिष्यामि R. 2, 74, 26. — b) Bestrafung:
 अविन्देशमपचितिं वर्धत्रैः RV. 4, 28, 4. Dieselbe Bedeutung hat das Wort
 wohl auch Verz. d. B. H. 72 (V. 3, 4). — 5) N. pr. eine Tochter Ma-
 rikī's VP. 82, N. 2.

अपचितिमत् (von अपचिति) adj. geehrt KĀTJ. ÇR. 3, 3, 5.

अपची (3. अ + पची von पच) f. (nicht zur Reife gelangend, nicht auf-
 brechend) scrophulöse Knoten am Nacken, an der Achsel oder am Rü-
 cken Suçr. 1, 287, 14. 2, 104, 14. 117, 3. WISE 313.

अपच्छत्र (1. अप + छत्र) adj. des Sonnenschirmes entbehrend: अपच्छ-
 त्रेण शिरसा KATHĀS. 19, 113.

अपच्छाया (von 1. अप + छाया) adj. f. छा unbeschattet PAÑKĀT. II, 108.

अपच्छेद (von क्तिन् mit अप) m. Wagschnitt, Verlust: उद्गात्रपच्छेदः
 KĀTJ. ÇR. 25, 11, 7. 12.

अपच्यव (von च्यु mit अप) m. eine stossende Bewegung von Etwas
 fort (Gegens. उपच्यव) RV. 1, 28, 3.

अपच्युत s. च्यु mit अप und अनपच्युत.

अपत्राघ (von त्रन् mit अप) m. N. pr. eines Mannes gaṇa उपकादि.

अपत्राय (von त्रि mit अप) adj. zu erobern, s. अनपत्रायम्.

अपत्रात (von त्रन् mit अप) adj. missrathen (von einem Sohne) PAÑKĀT.
 94, 25. I, 441. 442.

अपत्रातसु (von कृन् im desid. mit अप) adj. abzuwehren begierig, mit
 dem acc.: यः पाप्मानमपत्रातसुः स्यात् AIT. BR. 4, 4.

अपटन्निप v. l. für अपटन्निप; s. BÖHTLINGK zu ÇĀK. 46, 18.

अपटान्तर (3. अ + पट [= पटी] - अन्तर) adj. (durch keinen Vorhang
 getrennt) anstossend AK. 3, 2, 17. H. 1451. — Vgl. अपटान्तर.

अपटी Schirm um ein Zelt H. 680. = काण्डपटी VAIÇ. beim Sch. zu
 ÇIÇ. 3, 22. — Var. von पटी.

अपटन्निप (3. अ + पटन्निप) m. das nicht-Wegziehen des Vorhangs:
 अपटन्निपेण erscheinen die unerwartet und ungestüm auftretenden Per-
 sonen auf dem Theater. MĪKĀH. 29, 17. 40, 12, 97, 25. 133, 13. ÇĀK. 46, 18.
 (= अकस्मात् ÇĀK. zu d. St.).

अपटु (3. अ + पटु) adj. 1) ungelent, langsam, ungeschickt (मन्द) AK.
 3, 4, 97. AMAR. 30. — 2) krank AK. 2, 6, 2, 9. H. 439.

अपठ (3. अ + पठ) adj. nicht im Stande zu lesen, nicht lesend (im
 Vorwurf) P. 6, 2, 157. 158, Sch.

अपण्डित (3. अ + पण्) adj. ungebildet, dumm; davon nom. abstr. ण्ता
 BHARATA. 2, 88: अपण्डिता विधेः.

अपतत्वक (von अप + तत्व) m. ein Starrkrampf besonderer Art Suçr.
 1, 233, 11. 2, 43, 1.

अपतर्पण (von तर्प् mit अप) n. Fasten, Beobachtung von Diät H. 473.
 HĀR. 203. Suçr. 2, 3, 14. 77, 2. 213, 19. अत्यपतर्पण 1, 370, 6.

अपतानक (von तन् im caus. mit अप) m. Starrkrampf Suçr. 1, 234, 3.
 18. 2, 42, 7. WISE 232. — Vgl. अपतत्व.

अपतानकिन् (von अपतानक) adj. mit Starrkrampf behaftet Suçr. 2, 41,
 13. 42, 5.

1. अपति (3. अ + पति) m. Nicht-Gemahl: अयं भेषजं पादय्य इमां सुवि-
 वृतस्यपतिः स्वपतिं स्त्रियम् AV. 8, 6, 16.

2. अपति (wie eben) adj. f. ohne Gemahl, unverheiratet R. 1, 34, 44.

अपतिक (von 3. अ + पति) adj. f. आ dass. Nir. 3, 5.

अपतिघ्नी (3. अ + पति - घ्नी von कृन्) adj. f. den Gemahl nicht töd-
 tend RV. 10, 85, 44. AV. 14, 1, 62, 2, 18.

अपतीक (von 3. अ + पती) adj. 1) keine Gemahlin habend: तदाङ्ग-
 रपतीका ऽप्यग्निहोत्रमाहरेत् AIT. BR. 7, 9. KĀTJ. ÇR. 2, 5, 18. — 2)
 wobei die Gemahlin fehlt: पितृयज्ञः KĀTJ. ÇR. 5, 8, 5.

अपत्य (von 1. अप; zur Bildung vgl. नित्य, निष्ठा, अघि - त्यका, उप-
 त्य - का) n. ÇĀNT. 3, 18. 1) Abkömmling, Nachkommenschaft, Kind (von
 Menschen und Thieren) NAIGH. 2, 2. AK. 2, 6, 1, 28. H. 542. MED. j. 71.

होता निपतो मनोरपत्ये unter den Menschenkindern RV. 1, 68, 7. (4.)
 प्रनामपत्यं बलमिच्छमानः 179, 6. 7, 3, 7. 9, 10, 8. AV. 7, 109, 1. VS. 13, 35.

अपत्यं पौत्रप्रभृति गोत्रम् P. 4, 1, 162. M. 3, 64. 3, 161. 9, 28. 68. 146. 174.
 190. 198. 203. 11, 61. उत्पादनमपत्यस्य 9, 27. अपत्यप्राप्तिः 103. यदपत्यं

भवेदस्याम् 127. यदा पश्येत् — अपत्यस्यैव चापत्यम् 6, 2. अपत्यविक्रयिन्
 3, 51. कृषोश्च कुर्यो ऽपत्यं वानरा भुवि विश्रुताः R. 3, 20, 26. मातङ्गपत्यं च

मातङ्गनपत्यम् — समजात 27. 4, 10. 11. BRĀHMAN. 1, 27. 3, 4. ÇĀK. 41.
 118. 188. pl.: BRĀHMAN. 2, 26. RAGH. 1, 50. PAÑKĀT. 98, 11. Hit. 20, 12. Am

Ende eines adj. comp. f. आ, s. अनपत्य, अत्रापत्या. — 2) ein patrony-
 misches Suffix: स्त्रीपुंसयोरपत्यात्ताः die Patronymika sind männlichen

und weiblichen Geschlechts. AK. 3, 6, 37.